

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

4
491.99-8
U-31

1903

ბუნებისათვის
ჯანსონის და ქანსონის

ლ. ბ. ბ. ბ.

ყავის და ხრახუნის
სახეობების შესახებ

თავით მასწავლებელი
სომხური და ქართული

ენისა

შეღებულ და გამოცემული
მღვ. კონკ. ალ. ჯანსონის-მეორე

491.99-8

ა-31

თბილისი 1903 წ.

ბა. ა. ქუთათელაძისა, ნიკ. ქ., № 21.

491.99-8

U-31

1005-10

1922

ԻՆՔՆՈՒՍՈՒՑԻՉ

ՀԱՅՏԵՐԵՆ ԵՒ ՎՐԱՅՏԵՐԵՆ

400

Լ Ե Ձ Ո Ւ Ի

2586-ԱԼ

4

Կազմեց եւ հրատարակեց
Եզնիկ Բահանայ Սեփականց

თვით მასწავლებელი

სომეხური და ქართული

ენისა

8345

შედგენილი და გამოცემული
მღვდ. ეზნიკ ალხაზანცის-მეურ

ԹՄԻԼԻՏԻ 1903
ՏԵՄԲԱ Վ. ԿՄԱՏԵԼԱԴԻՏԱ, ՆԻԿ. Կ., № 21.

01-02-2013

4719

Handwritten text and stamps, including "10-2829" and "11".

Доволено цензурою, Тифлиси, 8-го Февраля 1903 года.

Իմ քանկագիրն հայր
ԵՐԵՄՆԱՅ ԽՈՐՈՎԵՆ

Քի ջերմ ցանկութիւնն էր, որ ես սովորէի իմ մայրենի լեզուն, որի համար դու ոչինչ չը խնայեցիր: Ես սովորել եմ և գիտեմ այժմ:

Կարելի է ցանկացողներ լինեն, որ իւրեանց հայերէն-մայրենի լեզուն սովորեն, նրանց համար յօրինեցի այս գիրքը—հետաքննելու նրանց ցանկութիւնը:

Այն վրացի եղբայրներն համար, որոնք ցանկութիւն ունեն սովորելու հայերէն լեզուն, նրանք ևս կարող են սովորել այս գրքի միջոցով:
Կազմող

Ինչո՞ւ ժողովուրդս մամայ
երբեմա չ-ստուս լիցի!

Մենի մտորվալը ստորեւոյ լի յուրում մը շեմքսնալա ինչի ըմբ ըմբ ըմբ, որոմ-լիսատեցիսալ Մեն արադերի ար ՄեյիՄորը. մը Մեմիսնա-վոյա ըմ վիճի ամ յամատ.

Մեյիճոլըմա մտորվելոն յեցնեն որոմ տալեանտի սոմ-խորի ըմբ ըմ Մեյիսնա-վոն, իմատեցիս Մեյաճոլ-նը ըմ Միցնի ցասաճոլ-լըմբոտ մատիս ստորե-լիսա.

Իմ յարտեցոլ ժմատեցիս, որոմեղտալ ստորեւոյ յեթ Մեյսնալիսա սոմխորիս ըմ-նա, իմատալ Մեյիճոլեանտ Մեյսնալա ամ Միցնիս իեղ-մճոլցանեղոմիտ.

Մեմճոլ

ჩუგაძაჲს სახლს — მკარს სახლს
ბაღაძაჲს თარგ — უხმო' ასონი

ქ	ჟ	რ	ღ	შ	ძ	ლ	ხ	ბ	ვ	გ	დ
ბ	გ	დ	ზ	თ	ჟ	ლ	ხ	წ	კ	ჰ	ძ
რ	წ	მ	ი	ნ	ვ	ჟ	ყ	ღ	ა	ს	ქ
ლ	ქ	მ	ა	ნ	შ	ჩ	ჰ	რ	ს	ვ	
	თ	რ	გ	ღ	ქ	ჟ	ფ				
	ტ	რ	ც	ვ	ფ	ქ	ფ				

შანიშნობილნი.

შენიშნება.

1. უხმო ასო „ქ“ სიტყვის ბოლოს იწერება როგორც „ბ“ და წარმოითქმის კი როგორც „ქ—ფ“ მაგ. **სილქე**—სურბ=სურფ; სიტყვის შუაში როგორც „ყ—პ“ მაგ. **ხელყე**—იელბაჲრ=იელბაჲრ. დანარჩენ ადგილებში კი თავისი ხმით წარმოითქმის და იწერება თითოვნე.
2. „ღ“ სიტყვის თავში წარმოითქმის როგორც ქართული „ღ“; სიტყვის შუაში და მომეტებულ ალაგას და კიდენ სიტყვის ბოლოს წარმოითქმის როგორც „შ—თ“ მაგ. **ქარღას**—ვარდან=ვართან, **ქარღ**—ვარდ=ვართ, **სარღ**—სარდ=სართ.
3. „ქ“ ქართულათ „ა“; სიტყვის წინ—როგორც ქართული ნახევარ ხმიანი „ა“—თ წარმოითქმის მაგ. **ქახან**—აჯიტეან; **ქარილქი** ღარუთიჲნ. სიტყვის შუაში როგორც „ჩ—ი“ ხოლოთ თქმის დროს წარსუ-რებით მაგ. **საქ**—საჲლ; **ბაქ**—ბაჲნ; **აქ**—აჲნ.
4. „ა“ და „რ“—ითქმიან როგორც ქართული „რ“ ხოლოთ პირველი მაგრაჲთ, მეორე კი რბილათ წარმო-

ითქმის და გასარჩევათ ერთი მეორესგან ქართულათ და-წერვის დროს პირველს დავხდოთ () ეს ნიშანი.

5. „ჭ“ ქართული „ჭ“ ახლად შემატებულია და იხმარება უცხო სიტყვებში. დანარჩენნი ასონი თავიანთ-სავე ხმაზედ იხმარებიან.

ჯაჲს ხსნ სილქეჲს — სილქეჲს ოქსილქი
ჰაჲს რენ იერკბარბარნერ — სომხური ო'რხმიანი

აქ	იქ	ხა	ხაქ	ქა	ლი
აჲ	ოჲ	იჲა	იჲაჲ	იჲ	კო

ქარბიქი — გასაქარეჲსქი
ვარჲუთიჲნ — გასავარჯისებელი

I

სღ — აზგ=გვარი	სქ — ეჲან=იაფი
სღ — აჩქ=თვალი	სქ — უნკერ=ამხანაგი
ჩაღ — ბაგ=ბაკი, ეზო	სქ — უნწაჲ=საჩქარი
ჩაღ — ბად=იხვი	საღ — თაგ=გვირგვინი
ჩხა — გეტ=მდინარე	სილქ — თუფ=ჩირვენი
ჩირბ — გორწ=საქმე	სამ — ჯამ=ეკკლესია
ჩილ — დუ=შენ	სანღ — ჟანგ=ჟანგი
ჩილ — დურ=კარი	სან — ინძ=მე
სრე — იერბ=როდის	სან — ინჩ=რა
სრე — იერგ=სიმღერა	სქ — ლიქ=ტბა
მის — ზოჰ=სამღთო	სილ — ლუწ=უღელი
მირე — ზორქ=ლაშქარი	საჲ — ხაჩ=ჯვარი
სე — ემ=ვირი	სილ — ხოტ=ბალახი

შაი — წარ — ხე
 შილ წოგ — ზღვა
 ყირ — ვირ — კირი
 ყილ — კოვ — ძროხა
 ჯალ — ჰავ — ქათამი
 ჯილ — ჰოდ — მიწა
 შაგ — ძაგ — ბარტყი
 შქშ — ძეთ — ხეთი
 ღაგარ — ღახარ — ყაზარა
 ღილკას — ღუკას — ღლუკა
 ჰანან — ჰანქ — ბუზი
 ჰაღ — ჰაშ — სადილი
 შჩა — მის — ხორცი
 შიმ — მომ — სანთელი
 შხათი — ძეტო — შემდეგ
 შინქ — ხონქ — წარბი
 ხალ — ნავ — ნავი
 ხილი — ხურ — ბროწეული
 ხათ — შატ — ბევრი
 ხილ — შუნ — ძაღლი
 ირქ — ორბ — ობოლი
 ისქი — ოსკი — ოქრო
 შაქ — ხაფ — ზომი

ჰქრ — ხირ — ხირო
 მას — პას — მარხვა
 მათ — პატ — კედელი
 მას — ჯაპ — ქალი
 მირ — ჯურ — წყალი
 მხარხ — რეტი — რეზინი
 მილქ — რუბენ — რუბენა
 მარ — სარ — მთა
 შქრ — სირტ — გული
 ქანქ — ვანქ — მონასტერი
 ქტან — ვექ — დავა
 შქქ — ტიკ — ტიკი
 შილ — ტუნ — სახლი
 რიყქ — როპე — ნიმუტი
 რილ — რუს — რუსი
 შალ — ცავ — ტკივილი
 შილქ — ცურტ — სიცივე
 ფიხ — ფოს — ორმო
 ფიქ — ფორ — მუცელი
 ჩამქ — ქამი — ქარი
 ჩარ — ქარ — ქვა
 შქ — ო'დ — ჰაერი
 შქ — ო'დ — გველი

II

ძუანასიასქერ — ერისქექი

ჟამანაკერ — დროებები

1.

ყარინ — გარუნ — გაზაფხული

სამალ — ამარ — ხაფხული

სკინ — აშუნ — შემოდგომა

შინქ — ძმერ — ზამთარი

2.

სკილქარქ — იერკუშაბთი — ორშაბათი

სქქარქარქ — იერქქაბთი — სამშაბათი

შიქქარქარქ — ხორქქაბთი — ოთხშაბათი

ქინქარქარქ — ჰინგაბთი — ხუთშაბათი

ილქარქ — ურბათ — პარასკევი

წარქარქ — შაბათ — შაბათი

ყილქარქ — კივრაკი — კვირა

ყილქარქარქ — კივრაქამუტ — კვირადღი

3.

შილქარ — აუნვარ — იანვარი

ფქარქარ — ფეტრვარ — თებერვალი

შარქარ — მარტ — მარტი

სკარქარ — აპრილ — აპრილი

შაქარქარ — მაის — მაისი

შილქარქარ — აუნის — ივნისი (თიბათვე)

შილქარქარ — აუნის — ივლისი (კათათვე)

Օգոստոս—**օգոստոս**=**օգոստոս** (მარიაშობისთვე)
Սեպտեմբեր—**სეპტემბერი**=**სეპტემბერი** (ენკენისთვე)
Հոկտեմբեր—**ჰოკტემბერი**=**ოკტემბერი** (ღვინობისთვე)
Նոյեմբեր—**ნოემბერი**=**ნოემბერი** (გიორგობისთვე)
Դեკտեմբեր—**დეკემბერი**=**დეკემბერი** (ქრისტესშობისთვე)

4.

Ժամանակ—**ჟამანაკ**=**დრო**
Վարդկեան—**ვარդკეან**=**წუთი**
Բույժ—**ბოჷ**=**მინუტი**
Ժամ—**ჟამ**=**საათი, ჟამი**
Օր—**օր**=**დღე (დღე და ღამე)**
Շաբաթ—**შობათ**=**კვირა (შვიდი დღე)**
Սախ—**ამის**=**თვე**
Տարի—**տარი**=**წელიწადი**
Դար—**դար**=**საუკუნო (ასი წელიწადი)**

5.

Առաւօտ—**არავոտ**=**დილა**
Կեսօր—**კესօր**=**შუადღე**
Երեկոյ—**იერეკო**=**საღამო**
Յերեկ—**ცერეკ**=**დღისით**
Գիշեր—**გიშერ**=**ღამე**
Կեսգիշեր—**კესგიშერ**=**შუაღამე**
Մութ—**მუთ**=**ճեղღ**
Լույս—**ლოւս**=**სინათლე**

III

Համարակ — **թվա**
Համարանք — **თვლა**

Մէկ—**მეკ**=**ერთი**
Երկու—**იერკუ**=**ორი**
Երեք—**იერეք**=**სამი**
Չորս—**ჩորს**=**ოთხი**
Հինգ—**ჰინგ**=**ხუთი**
Վեց—**ვეց**=**ექვსი**
Եօթ—**იეօտ**=**შვიდი**
Ութ—**უთ**=**ութ**
Ինն—**ინն**=**ცხრა**
Տասն—**տասն**=**ათი**
Տասնմէկ ¹⁾—**տասնիցմեկ**=**თერთმეტი**
Տասներկու—**տասնիցերկու**=**თორმეტი**
Տասներեք—**տասնիցեք**=**ცამეტი**
Տասնչորս—**տասնჩորს**=**ოთხმეტი**
Տասնհինգ—**տասնჰინგ**=**ხუთმეტი**
Տասնվեց—**տասնվեց**=**ექვსმეტი**
Տասնեօթ—**տասնիეօտ**=**შვიდმეტი**
Տասնութ—**տասնუთ**=**ութმეტი**
Տասնինն—**տասնინն**=**ცხრამეტი**
Քսան—**ქსան**=**ოცი**
Երեսուն—**იერესუნ**=**ოც-და-ათი**
Քառասուն—**ქարասუნ**=**ორმოცი**
Յիսուն—**չիսუნ**=**ორმოცდაათი**
Վաթսուն—**ვათսუნ**=**სამოცი**

1) ხანდისხან შეიძლება „ივ“-იც არ ღიწროს.

Եօթանասուն — იეო'თანასუნ — სამოცდაათი
 Ութսուն — უտსუნ — ოთხმოცი
 Իննսուն — ინნსუნ — ოთხმოცდაათი
 Հարիւր — քարիւր — ასի
 Երկուհարիւր — იერკუքարիւր — ორასი
 Երեքհարիւր — იերքէքարիւր — სამასი
 Չորսհարիւր — քորսքարիւր — ოთხასი
 Հինգհարիւր — քինգքարիւր — ხუთასი
 Վեցհարիւր — վեցքարիւր — ექვსასი
 Եօթհարիւր — იեո'տքարիւր — შვიდასი
 Ութհարիւր — უտքարիւր — რვაასი
 Իննհարիւր — ინնքարիւր — ცხრაასი
 Հազար — քաზար — ათასი
 Երկուհազար — იերկუքաზար — ოրიათასი
 Երեքհազար — იերքէքաზար — სამიათ. სი
 Չորսհազար — քորսքաზար — ოთხიათასი
 Հինգհազար — քինգքաზար — ხუთიათასი
 Վեցհազար — վեցքաზար — ექვსიათასი
 Եօթհազար — იեո'տքաზար — შვიდიათასი
 Ութհազար — უտքաზար — რვაათასი
 Իննհազար — ინնքաზար — ცხრაათასი
 Տասհազար — ტասքաზար — ათიათასი
 Յիսունհազար — իսսսնքազար — ოրმოცდაათიათასი
 Հարիւրհազար — քարիւրքազար — ასიათასი
 Միլլիւն — միլլուո'ն — միլლიონი

IV

Դասակաս հարևարակ — կրատուրի քլիս
 լասայան քամարանք — կլաստրի տեղա

Աւաջին — ար'աջին — քիրვეլի
 Երկրորդ — იერკրորդ — մեორդ
 Երրորդ — იերրորդ — մესამე
 Չորրորդ — քորրորդ — մեოտხե
 Հինգերորդ — քինգերորդ — մեքստե
 Վեցերորդ — վեցերորդ — մեքեքսե
 Եօթներորդ — იեո'տներորդ — մեշვიდე
 Ութերորդ — უտերորդ — մերցե
 Իններորդ — ინներորդ — մեքսերդ
 Տասներորդ — ტასներորդ — մեատե
 Տասնմէկերորդ — ტასնմէկերորդ — մետերտմեքե
 Տասներկուերորդ — ტასներկուերորդ — մետորմեքե
 Տասներեքերորդ — ტასներէքերորդ — մեքամեքե
 Տասնչորսերորդ — ტასնքորսերորդ — մետოտხմեքե
 Տասնիններորդ — ტასնիններորդ — մեքսերամեքե
 Քսաներորդ — քსաներորդ — մեოսքե
 Երեսներորդ — იერესներորդ — մეოცდათე
 Քառասներորդ — քար'ასներորդ — մეორმოսքե
 Յիսներորդ — իսներորդ — մեորმოცდათե
 Ինսներորդ — ინսներորդ — մեოտხმოცდათե
 Հարիւրերորդ — քարիւրերորդ — մեասե
 Հազարերորդ — քաზարերորդ — մեათասե

վառիկ — ვარიკ = ვარია, წიწილა
 ბოს — ბუტ = ბარტყი
 მასხან — მასიან = ხობობი
 ტიტხი — თითერ = ჰეპელა

IX

მკნს — მკვდრის
 ძენერ — თევზები

სტ — კეტ = კიტი, ვეშაპი
 სიკირქის — კოკორდილოს = კოკორდილოსი
 ორადი — ო'რაგულ = ორაგული
 ფაქილას — ფაღლუნაკ = ქაშაყი
 მამიას — ზმოსან = თართი
 ხუასან — იშხან = იშხანი
 ზეღარქის — გელარქუნი = გელაქნური
 სიქი — ლო'ქო' = ლოქო
 მირქის — ზურკელ = ზურგიელი
 მანა — ჯანარ' = ჯანარი
 ირნაქის — ოღნაჯილ = წელი

X

შოთონსერ, მხუასსერ სე კლიონსერ — მგორაღისი,
 სოლუნსერ, მიჯატნერ იევ ზერუნსერ — მცურავნი,
 ჩქეღარონსი და მხერსი
 ქვეშპრომნი და მწერნი

ობ — ო'ბ = გველი
 ზირთ — გორტ = ბაყაყი
 სრქ — კრია = კუ
 ზიოი — დო'დო'შ = ჯოჯო
 სირთი — ლორტუკ = გველბოკერა
 სერის — ტზრუკ = წურბელი
 შიქს — მოღეს = ხელიკი
 სხეღს — ხეცგეტინ = კიბორჩხალა
 სარქ — კარიკ = მორიელი
 ბრინ — ჭიჭუ = ჭია
 სანტრასქინ — ნძრინ — ანძრინევაინ ჭიჭუ = ჭიაყელი
 ბან — ჭანკ = ბუზი
 სარქ — სარდ = ფეიქარა ჭია, ბაბაქუა
 სეღი — მელუ
 სეღრანან — მელრაქანკ } ფუტკარი
 შიძას — მოწაკ = კოლო
 შირქს — მორეხ = კალია
 ბაილი — ჭპურ' = ჭრიქინა
 შრქის — მრჯიუნ = ჭიანჭველა
 ვსე — ცეც = ჩრჩილი
 ირქ — ორთ = მატლი
 სი — ლუ = რწყილი
 ირქ — ოჯილ = ტილი

Փայտիչիլ — ფაეტოჯიլ — ბաღლიնჯო.

Անիծ — ანიწ — წილი

Խխուհ — ხხუნჯ — ლოკოკინა

XI

Ծառեր — խեხրի

წარեր — ხეები

Կաղնի — კალნი — მუხა

Աճառի — აჭარ — კანდარი

Բარդի — ბარდი — არყის, ხე

Ուռնի — ურ — ენი — ნერგი

Թქենի — თენი — თუთის ხე

Բալი — ბალი — ბალის ხე

Խնձორნი — ხნձორნი — ვაშლის ხე

Տանձենի — ტანձენი — სხლის ხე

Նոնენի — ნո — ნენი — ბროწეულის ხე

Շյორნი — შლორნი — ტყემლის ხე

Սերգելენი — სერგიველენი — კომშიის ხე

Նշენი — ნ — შენი — ნუშის ხე

Թուփ — თუფ — ჩირგვი, ბუჩქი

XII

Պսოյներ — խիչուրբա

პტულნեր — ხილყულობა

Կիարին — კიტროն — ლიმონი

Փირთიდակ — ფორტუგალ — აპელსინი

Խաղող — ხალოღ — ყურძენი

Թուփ — თუფ — თუთა

Բալ — ბალ — ბალი

Կերաս — კერას — ალუბალი

Գեղ — დედ — ატამი

Մագանակ — შაგანაკ — წაბლი

Խնձორ — ხնձორ — ვაშლი

Տանձ — ტანձ — სხალი

Սերգել — სერგივეլ — კომში, ბია

Թուփ — თუփ — ლეღვი

Նուշ — ნუ — შ — ნუ — შ

Շյორ — შლორ — ტყემალი

Ընկույզ — უն — კო — ზ — კაკალი

Հին — ჰონ — შვინდი

Մორ — მორ — მაცვალი

Զახու — ժ — ժ — շ — խ — խ — խ

Սեխ — სე — ხ — ნ — Ե — Ե

Ծիրան — წիրანი — շերამი

Գարգառ — გარგარ — გարგარი

Վարունգ — ვარუნ — Ե — Ե — Ե

Զամի — ჩამი — ჩამი

XIII

Բանցարեղեն — բոստանի

ბანჯარեղեն — ბოსტნეული

Գետնախնձორ — გეტნახնձორ — მიწავაშლა, կարտო-

Բաղր — ბაღր — Զ — Զ — Զ [ფილი

Սոխ — სოხ = ხახვი
 Սխտոր — სხტორ = ნიორი
 Սխեռ — სისერ = სისირი, მუხუდო
 Բակլայ — ბაკლა = ბაკლა, ცერცვი
 Սունկ — სუნკ = სოკო
 Շողգամ — შაღამ = თაღამი
 Զակնդեղ — շაკնდელ = շარხალი
 Բողկ — ბოლკ = ბოლოკი
 Բոխ — ბოხ = շարքვეტա
 Տաքդեղ — տաքდელ = წიწյա
 Գազար — გაზარ = სტაფილო
 Լոբի — ლობი = ლობიო
 Ոսպ — ოსპ = ოსპი, ცულისპირა
 Կաղამբ — კალამბ = კომბოსტო
 Դդում — დდუმ = გოგრა, კვახი
 Թրթնջուկ — თრთնჯუკ = მუაუნა
 Պղպեղ — პღპელ = პილპილი
 Ծնարեկ — წნაბეკ = სატაცური
 Տգիպտავորեն — იეგიბტაცორენ = სიმინდი
 Կանաչեղեն — კანაჩელენ = წვანილეული
 Համեմ, գինձ — ჰამემ, გინძ = ქინძი

XIV

Ժադիկներ — դ՛վադիქեռլի
 წალიკներ — ყვავილეული

Ֆասիկ — ფასიკ = იასამანი
 Շուշան — შუշან = შროშანი

Մանիշակ — მანიშაკ = ია
 Մեխակ — მეხაკ = მიხაკი
 Վարդ — ვარდ = ვარდი
 Խաչխաչ — ხაშხაშ = ხაშხაში
 Կակաչ — კაკაჩ = ყაყაჩო
 Նարգիլ — ნარგიზ = ნარგიზი
 Արևածաղիկ — არიევաწალიკ = მზის მკვერიტა, სემიჩკა

XV

Երկրագործական գործիքներ — խլնաքեսալիս խարադեքի
 იერკრაგორწაკან გორწიქნერ — ხვნა - თევვის იარაღები

Գուլթան — გუთან = გუთანი
 Արօր — არორ = პატარა გუთანი
 Մանգալ — მანგალ = ნამგალი
 Գերանդի — გერანდი = ცელი
 Տրմուլի — ტრმული } ფოცხი
 Փոցիս — ფოცხი
 Բաձ — ბაձ = ბარი
 Մաքան — Մաქան = ფարცხი
 Թի, Թխակ — თი, თիակ = ნიჩաბი
 Սալ — საալ = უրემი
 Լուծ — ლუწ = ლელი
 Մուրձ — მურձ = ჩაქუჩი
 Զից — ციც = მარგილი
 Սղոց — სლოც = ხერხი

XVI

მისტიქი — *სამსახური* — *სამსახური*
უტელი — ივე ხმელი — *საქმელი* და *სამსახური*
ზაგ — ჰაც — პური
მანხრ — ბანი — ყველი
შეს — მის — ხორცი
ხღ — ივლ — ფრბო
ყარაქ — კარაქ — კარაქი
შანანსქა — მანანებ — ხარდალი, გარჩილა
შანონ — მაწუნ — მაწონი
სირიქად — ხორც — მწვადი
შირქან — ცორენ — ხორბალი
ფარქ — გარი — ქერი
ზათქ — ჰატიკ — მარცვალი
ჩრქან — ბრინძ — ბრინჯი
მადჰამათ — პაქსიმატ — სუხარი
ჩინქ — გინი — ღვინო
ჯიღ — ჯურ — წყალი
ოქ — ოლი — არაყი
ჩაყას — ქაცახ — ძმარი
ყაქ — კათ — რძე
ბქ — თეფ — ჩაი
შაქარ — შაქარ — შაქარი
საღ, არღანასქ — ხაშ, არღანაკ — სუფი, წვენი
სიღრ — სურქ
ღაჯიღ — ლაპუე } ყავა

XVII

ჯაგოუს — *სასხაალოსი*
ჰაგუსტ — ტანისამოსი

ქარაქი, ჯარქარ — ვარტიკ, შარვარ — შალვარი
ჩანქინასქ — ბაქონაკ — ჟილეტი
ჩანქინ — ბაქონ — სერთუკი, პინჯაკი
შიქას — ჩუხა — ჩოხა
სრქასიღ — არხალულ — არხალუხი
ჩქარქ, ჟღასქ — გლხარკ, გდაკ — შლიაბა, ქული
ჩიქას — გულბა — წინდა, ჩულქი
შაქს — შაბიკ — პერანგი
საღრქარქი — ანდრავარტიკ — პერანგის ამხანაპი
მონამან — ოტნამან — ფეხთ საცმელი; ჩექმა, წალა, [წულა
კიქი — კოშკი — პოლსაპოშკი
კრქასიქი — კრქანაკოშკი — კალოში
ქერქაღესათ — ვერქაზგესტ — პალტო
შრქაღესათ — შრქაზგესტ — იუბკა, კაბა
ჩითქ — გოტიკ — ქამარი
მინი — ძერნოც — ფერჩატიკი, თათქანი
ნრქანერ — ტრენერ — ქალამნები
საქინი — იეფუნჯი — ნაბალი
ჩაქიღ — ბაშლულ — ყაბალახი
სასიღ — ხასშორ — აბრეშუმის კაბა
ნრქარქი — იერესსრბიჩ — პირსახოცი
ჩაქინასქ — თაშკინაკ — ხელსახოცი
ჩრქან — გრპან — ჯიბე
კინასქ — კოქაკ — ლილი

შკრათ—შკრატ=მაკრატელი
 ტხლ—თელ=ძაფი
 სახელ—ასელ=ნემსი
 ჭირიე—ქოროც=ქინძისთავი
 შათანხ—მატანი=ბეჭედი
 შანხასკ—მანეაკ=საყბეური
 იღხრ—ო'ღერ=საყურები
 შაყარანჯან—აბარანჯან=ბრასლეტი, სამაჯე
 ჰამაგიე—ჟამაცოეც=საათი
 შელთაყ—შლთაე=სეფოჩკა, ჯინჯილი, ჯაქვი
 შაქამიღრ—მანმურ=ხავერდი
 ჭაქმან—ქათან=ტილო
 ჰიქსანიე—ჰოვანოც=ქორგა
 შანძრესკალ—ანძრიევაკალ=საწვიმარი
 შერესკალ—არიევაკალ=სამზეური
 ლჷჷჷ—ლეჭებ } საბანი
 შიერღან—იო'რღან }
 შხერმასკ—ვერმაკ }
 შიეზსკ—დოშაკ=დოშაკი, ნაჰალი
 შალან—საჯან=ჩარსავი, ზეწარი
 შარბ—ბარბ=ბალიში
 შარბასკალ—ბარბაკალ=მუთაქა
 შანსიიქს—ანკოღინ=ლოგინი, ქვეშაგები

XVIII

შასი მასხრ ხე ჰახილარააქი — რახილარააქი
 ტან მასერ იეგ კაჰკარასიქ — სახლის ნაწილები
 რა რახეხორეჰა
 და ავეჯეულება

შილნ—ტუნ=სახლი
 შანღიღე—სანღუღე=კიბე
 შათიღამ—პატუგამ=ბალკონი
 ჭახქი—გავით=ეზო
 შახასანხასკ—ნახასენეაკ=კარიდორი, დერეფანი
 შხანხასკ—სენეაკ=ოთახი
 ჭახქი—დაჰლიქ=დარბაზი, ზალი
 ჰერესანხასკ—ჰივრასენეაკ=სასტუმრო ოთახი
 ჰაჯარან—ქაშარან=სასადილო ოთახი
 შხჯარან—ნჯარან=საწოლი ოთახი
 ჭრასანხასკ—გრასენეაკ=საწერი ოთახი
 შიჯანნიე—ხოჰანოც=სამზარეულო
 შაილი—ახორ } მოსელი
 ჭიბ—გომ }
 ჰიილი, თანქი—კტურ, ტანიქ=ბანი, ვრდო, კრიშა
 შათ—პატ=კედელი
 ლილამილთ—ლუსამუტ } ფანჯარა
 შათილჯან—პატუჰან }
 ჭილი—ღურ=კარები
 შაღარან—ვარარან=ბუხარი, ფეჩი
 შაჯარან—პაჰარან=განჯინა, შკაფი
 შათასკ—მატაკ=იატაკი, პოლი
 შრასთაღ—არასტად=ქერი, ლამფა

ჩანაქი — ბანალი — გასაღები
 ლიყყე — კოლბეკი — კლიტე
 მხეღან — სელან — მაგიდა, სტოლი
 მქილი — ათორ — მერხი, სკამი
 ჯაქე — ჰაფელი — სარკე
 ღრქსაქ — გრქაკალ — თაროიანი, საწიგნე, ეტაჟერკა
 ღრასეღან — ვრასელან — საწერი სტოლი
 ღრასეღან — კრაკარან — საცეცხლური
 ხნქსაქი — ინქნაფერ } სამოვარი
 ჯნქსაქი — ჰეშტაფერ }
 შაჯნასაქ — მაჰქაკალ — კრავატი
 მქიამან — თეფამან — ჩაიდან
 შრქამან — სრქამან — ყავადანი
 ჩაქსაქ — ბაჟაკ — სტაქანი, რუმკა, ქიქა
 ჩაქსაქსაქ — ჩაქს თეფში, ნალბაქი
 შათიღვარან — მატუტარან — პოდნოსი, ტაბაკი
 ღაქსამან — კათნამან — სარძევე
 მქსაქსაქ — სკავარაკ — ბადია
 მქსაქსაქ — სკუტელ — სინი
 მქიიე — სფრ — სუფრა
 მნქნიიე — ანქერ — ოციკ — სალფეტკი
 შაქარამან — შაქარამან — საშაქრე
 მათიიღვარ — პატარ — აქალ — დანა ჩანგალი
 ჩანასაქ — დანაკ — დანა
 მქსაქ — აფსე — თეფში
 მნასაქ — პნაკ — თასი, ჯამი
 ღრამან — ჯრამან — გრათინკა, ხელადა, დოქი
 ღრქსაქ — გდალ — კოვზი
 მნქსაქ — შერეფ — ჩამჩა, ციციხვი
 მქსაქ — შიშ — ბოთლი

სასაქი — ტაკარ — ბოჩკა
 მქსაქ — ტიკ — ტიკი
 მქსაქ — ტკორ — ტიკორა
 მღამან — აღამან — სამარილე
 მორამან — ხორამან — მათლაბა
 მყან — ხცან — პრობკა
 შიმ — მომ — სანთელი
 შიმასაქ — მომაკალ — შანდანი
 ლიღსაქ — ლუკკი — წუმწუმა, სპიხკა
 მქსაქ — აველ — ცოცხი
 მქიქსაქ — აწუხ } ნახშირი
 მორქსაქ — გორძლი }
 მქსაქ — პლინქ — სპილენძი, ქვაბი
 მქსაქ — კათსაქ — ქვაბი
 მქიილ — საფორ — ქვევრი, ქილა, ჩაფი, კოკა
 შაჯთ — ტაშტ — ვარცლი, ტაშტი
 შაქ — მალ — საცერი, სამტკიცი, ხახალი
 მქნილ — კქუქ — ქილა, ქოთანი
 მქრქსაქ — კარბეტ — ფარდაკი
 მნქილ — სნდუქ — ზანდუკი
 ლასაქსაქ — ლაპტერ — ფანარი, ლამფა
 მქსაქსაქ — უნელიქ — მაშა, საკეცე
 შაქსაქ — წაწკოქ — სახურავი, დასახური
 მქაქსაქ — ძაგარ — ძაბრი
 მწვილ — ცნულ — სარწყავი
 მქსაქსაქ — ფლავქამიჩ — თუშფალანგი, ფლავის
 [საწურავი
 მათიიქ — პატრომ — პატრუქი, ფილთა
 ჯაქსაქ — ჰავანქ — ავანგდასტი, როდინი, ფილა
 მქსაქ — ფაქტ — შეშა

Գերան—გერან=ტივის ხე
 Մոխիր—მოხირ=ნაცარი
 Թամբ—თამბ=უნაგირი
 Լագամ—ლაგამ=ლაგამი
 Սանձ—სანձ=ალგირი

XIX

Մարդ — կացի
 մարդ — ԿԱԿԻ

Տղամարդ — տղամարդ=ԿԱԿԻ, մამაკաԿԻ, ցաշԿաԿԻ
 Կին, կինարմատ — ԿԻՆ, ԿԻՆԱՐՄԱԿԵ=ԼԵԼԱԿԱԿԻ
 Հայր — Հայր=մამა
 Մայր — մայր=დედა
 Քույր — Կույր=და
 Եղբայր — Եղբայր=ძმა
 Որդի — Եղբայր=შვილი
 Զաւակ — Զաւակ=შვილი, ძე
 Աղջիկ — Զաւակ=ქალი
 Տղայ — Զաւակ=ვაჟი
 Երեխայ — Երեխայ=ყმაწვილი
 Մանուկ — մանուկ=ყმაწვილი (7 წლამდին)
 Պատանի — Զաւակ=ვაჟი (12 წლამდին)
 Երիտասարդ — Երիտասարդ=ახალგაზრդ (18 წლამ.)
 Զաւակահաս — Զաւակահաս=ձեռնարկ, ՄուսկաԿԻ
 Շերունի — Շերունի=մոխրուկ ԿԱԿԻ
 Պառաւ — Զաւակ=ბებერი ԼԵԼԱԿԱԿԻ
 Հօրեղբայր — Հօրեղբայր=մამისցնით
 Մօրեղբայր — Մօրեղբայր=დეղիցցնით } Եղբայր

Հօրաքույր — Հօրաքույր=մամիկ
 Մօրաքույր — Մօրաքույր=დეղիկ
 Պապ — Զաւակ=პაპა
 Տատ, նանի — Զաւակ, նանի=დიდედა, ბებია
 Հօրեղբորդի — Հօրեղբորդի=ბიძისցնით
 Մօրեղբորդի — Մօրեղբորդի=ბიძისցնით
 Եղբորդի — Եղբորդի=ძმისցնით
 Քրոջորդի — Քրոջորդի=ღმորդ
 Որբւնայր — Եղբորդի=կրթու
 Որբ — Եղբորդի=օրբ
 Խեղճ — Եղբորդի=საწყალი
 Աղքատ — Եղբորդի=տնօրէն, ինքնակ
 Զբաւոյր — Եղբորդի=խաղաղ
 Քահանայ, երէց — Եղբորդի=քահանայ, քահանայ
 Փեսայ — Եղբորդի=սուգ
 Հարս — Եղբորդի=հարս
 Սկեսուռ — Եղբորդի=սկեսուռ
 Սկեսաւ — Եղբորդի=սկեսաւ
 Տեղր — Եղբորդի=թեղ
 Տեղրկին — Եղբորդի=թեղուհի
 Տալ — Եղբորդի=թու
 Զիքանչ — Եղբորդի=հարս
 Անեռ — Եղբորդի=անեռ
 Փեսայու — Եղբորդի=սուգ
 Հարսնայու — Եղբորդի=հարս
 Նշանդրէք — Եղբորդի=նշան
 Հալաւօրհնէք — Եղբորդի=հալաւօրհնէք
 Պապ — Զաւակ=քահանայ
 Հարսանիք — Եղբորդի=հարսանիք

შკროილქინ — მკრტუთივნ } ნათლობა, მონათვლა
 ყნილქ — კნუნქ }
 ყნქალირ — კნქავორ — ნათლია
 ჭალირქინ — ქავორკინ — ნათლიის ცალი
 შანაჯაყ — სანაჰაარ — ნათლიმამა, ნათლულის მამა
 შანამაყ — სანამაარ — ნათლიდედა, ნათლულის
 სჯეღაყ — ხაჩეღბაარ — მეჯვარე [დედა
 ჩაქინქ — ბაჟინქ ქორწილის სია, მზითვევი
 შდამაყ — წწმამარ — ძიძა
 ჩაქნაკ — დაგეაკ — გამზღელი
 შადაყ — წარაქ — მსახური
 შიქინ — ალახინ — მოახლე

XX

შაროი მარონი მასერი — ლაგის აქსიოქის ნაძიქეჩი
 მარლუ მარმნი მასერუ — კაცის სხეულის ნაწილები

შარმინ — მარმინ — სხეული, ტანი
 ყაჯქ — კაში — ტყავი
 მასიორ — ოსკორ — ძვალი
 მღელქ — ზღელ — ტვინი
 შაგ — მახ — თმა
 ჭანგ — განგ — გოგრა
 ჭილქ — გლუხ — თავი
 შრნა — იერეს — პირისახე, პირი
 ჰასათ — ჰაკატ — შუბლი
 შინქ, კინქერ — ონქ, ონქერ — წარბი, წარბები
 შიქ, აქქერ — აჩქ, აჩქერ — თვალი, თვალები

შროსანილქ — არტივანუნქ — წამწამი
 შკო, შილქ — აქტ, თუშ — ლოყბა
 ჩქქ — ქით — ცხვირი
 შრქინქ — შრთუნქ — ტუჩი
 ჩერან — ბერან — პირი
 შთამ, ათამნერ — ატამ, ატამნერ — კბილი, კბილები
 შკანქ — აკანჯ — ყური
 ჩქქ — ბიბ — გუგა თვალისა, თვალის უბაი
 ჩქქერ — ბეხერ — ულვაშები
 შქრულქ — მირუქ — წვერი
 შნიო — წნო — ნიკაპი, ყბა, ჩინა
 ლნქერქ — ლნდერქ — ღრძილები
 ლნქილ — ლნუ — ენა
 ჩქქქ, ღამაღ — ქიმქ, ღამაღ — სასაუ
 შნჯაქილ — შნჯაფოლ — ყანყრატო
 ყიქილქ — კოკორდ — ყელი
 ლქქ — ვიზ — ყელი, კისერი
 შარანიყ — ჰარანოც — კისერი
 შიბრასქ — წოწრაკ — კეფა
 მლს — უს — მხარი
 შრან — ირან — ზურგი
 მღნაჯარ — ოღნაშარ — ხერხემალი, ანუ წელის მძივი
 მხილქ — ქერქ — ხელი
 ჩილნგქ — ბრუნქ — მუშტი
 ჩილქ — ბურ — მუჭა
 შრამილქ — არმუქ — იდაყვი
 შათ, მათნერ — მატ, მატნერ — თითი, თითები
 ჩილქმათ — ბუთმატ — ცერი
 ჰლიქმათ — ჰკოჯთმატ — ნეკი
 შიქინქ — იელუნგ — ფრჩხილი

მხეჲ — მეჯქ = წელი
 ლიღრჲ — კურწქ = მკერდი
 ჭირ, სთამიჲ — ფორ, სტამოქს = მუცელი
 შიღს — წუნკ = მუხლი
 მინსრ — ოტნერ = ფეხები
 მღერ — აზღრ = თეძო
 შერა — სირტ = კუჭი, გული
 ჳიღ — ჳიღ = ძარღვი
 შხ — წიწ = ძუძუ
 შრღს — არაღს = სისხლი
 ტიღ, ტიღსრ — თოქ, თოქერ = ფილტვი, ფილტვები
 სრღსამინღ — იერიკამუნქ = თირკმელი
 სღღს — ლელი = ნაღველა
 სღარღ — ლეარღ = ღვიძლი
 სღღს — აღიქ = ნაწლევი, წელევი
 ჳაღსაღსთინღ — ჳავაკატუნ = საშვილოსნო
 ჳაღსაღ — ფაღალ = ფიწელი, ელენთ
 ტიღღ — თუქ = ნერწყვი, ფურთხი
 ჳრღსღ — ქრტინქ = ოფლი
 სღღსინღ — არცუნქ
 სღღსთინღ — არტასუნქ } ცრემლი

XXI

ჳღაღარღსინღსრ — გრღსრღსრღს
 ჳღაღარღსინღსრ — გრღსრღსრღს

სღსაღსინღსრ — ტესანელიქ = მხედველობა
 სღსინღსრ — ლსელიქ = მსმენელობა

ჳითითინღსრ — ჳოტოტელიქ = ყნოსვა
 ჳაღსინღსრ — ჳაღსაელიქ = გემოვნება
 სიღსინღსრ — შოღსაფელიქ = შებება

XXII

შარღსინღსრ — აღსინღსრ — აღსინღსრ
 მარღსინღსრ — პაკსუთიღსინღსრ — სხეულის ნაკლებულევა

ჳიღღს — კოღრ = ბრმა
 ჳაღღს — კაღღს = } კოქლი
 ჳიღღს — ჳიღღს = }
 ჳაღღს — ჳაღღს = მუნჯი, უენო
 შარღსინღსრ — სპატული = კუზიანი
 სღღსინღსრ — შლდიკ = ელაში
 ჳარღსინღსრ — კარქატეს = ბეცი, მოკლე მხედველი
 ჳღღსინღსრ — ტგელ = გონჯი, მახინჯი
 ჳაღღსინღსრ — ქაღალ = ქაღალი
 ჳღღსინღსრ — ჳინოტ = ჳოფური, ჳაკენკილი

XXIII

შარღსინღსრ — ჳაღსინღსრ — ჳაღსინღსრ
 მარღსინღსრ — ჳატკუთიღსინღსრ — კაცის თვისება

შიღღსინღსრ — წულუთიღსინღსრ = ჳარმაცობა
 სღღსინღსრ — აშხატასირუთიღსინღსრ = ბეჯითობა

წაკი აჟ კოლმე ფიქრის
 ბაკი აჟ კოლმე ფიქრის
 ყარათყ ლაჟ. ქის
 პარტეზ კაჟ. ისკ
 ბასი კოლმე უნახბ ჳ დირ:
 ძან კოლმე შინაწე გომე.
 წაკილან ჳ ლასკაბ მხრ თან
 ბაკუმნ ე კაპაწ მერ ტან
 ზაღათარქმ აჟანაჟან ჯონრ
 ჰავატარიმ ჰაჰაჰან შუნე:

რ.

საყაუსას

წი ქაღერ აჟეჟაჟი არაჟ,
 მი ვაზირ ადღაჟ არაჟ,
 ზმ ახრილხს საყაუსათსკ
 იმ სირუნეკ ნაჰასტაკ.
 წათ აჟათსკ ხს ათსკლან,
 შატ ჰსტიკეს ტაკავინ,
 მათქსხსხრე ჳდ კიღხს:
 თათიკნერდ კუ აოგნინ:

ჟ.

ყაღს ილ კოიურ
კალნ უ კოჟარუ

ყაღს ილ კოიურ აჟთჟ ჳ
 კალნ უ კოჟარუ ჰეტჟე
 ანგქსნაჟს მრ ადღსმთჟ
 ანცკენაჟინ მი სრჟნთაჟ

ჳჟი მარჟქსნა მსარქს აჟ-
 ეზოს მარჯვენა მხარეს ჰა-
 თარა რაქჟაჟა აჟ
 ტარა ბანჩაჟა და
 მარეღსიქსი ჳდ დასქსქსი
 მარცხნივ კი გაკეთებულია გომი
 დირ. ჳჟი აჟს აჟს აჟს
 ეზოში აბია ჩვენი სახლის
 ქს ჳქსიღსიქსი ჳარსიქსი ჳაჟს
 ერთგული ყარაული ძალი.

ბ.

ყორჟქსი

წილ მირღსსარ ჳქსქს ჳჟარა,
 ნუ მირბინარ ვგრეთ ჩჰარა,
 ჳჟიო ჳმადი ჳიღსიქსი.
 ჩემო' ჳამაზო' კურდღელო';
 წქს ჳარ აჟათარა ანჟანაჟს
 შენ ხარ ჰატარა ამ ჳამათ,
 მათქსქსი ჳაღსიქსი.
 თათები დაგეღალება.

ბ.

ყიღსიქსი ჳაჟს
კო'ქლი და ბრმა

ყიღსიქსი ჳაჟს
 კო'ქლსა და ბრმას უნდა
 დასქსიქსი ჳქსი ჳჟარ მღსსარს-
 გაეგლოთ ერთს ჩჰარ მღსსარე-

დხითი: ზსჟ აჟთჟ ჳ
 გეტოვ: ინი ჰეტჟ ე ანგინ:
 კოჟარ ჳაღსიქსი ჳ ჳრ-
 კოჟარ კალნ შალაკეჟ ივგ იერ-
 კილან ჳ ჳაღსიქსი ანგქსი
 კუსნელ აჰაჰოვ ანცკაცან:

სოკო აჟაღაჟ
იერკუ აჰაღაღ

სერკო აჟაღაჟ ჳიღსიქსი
 იერკუ აჰაღაღ კრ ჳუცინ
 ჳ მხრ ჳაღსიქსი მღსიქსი
 ივგ მინე ადღეჟ მივსინ:
 წა' ირ ჳაღსიქსი,
 ნა ორ ადღეჟ,
 ქათანა, სრანს თასქ მათს:
 თანავ, სრანს ტაკე მტავ.
 ისკ წა' ირ ჳაღსიქსი,
 ისკ წა ორ ადღეჟ,
 ჳარღსიქსი ჳიღსიქსი
 ბარძარაკავ კტურე
 ჳ ჳაღსიქსი
 ივგ ჰჰარტაბარ
 «ბიღსიქსი» ჳანგსიქსი:
 „წუღსიქსი“ კანგსიქსი:
 სკნ რიღსიქსი არღსიქსი
 აან როჰენ არწივ
 მღსიქსი ჳქსი
 თრ ჳჟმერ ვერივსიქსი,
 თხანა ჳაღსიქსი
 ტესავ ჰჰარტ აჰა-
 ჳაღსიქსი, ჳაღსიქსი,
 ჳაღსიქსი, ადღსიქსი, ტარავ

დღე: რიღსიქსი
 ჳელ. როგორ მოქცეულდენენ
 წამაჟ ჳიღსიქსი
 ბრმამ კოჰლი აიკილა და ო'რი-
 ჳქსი ჳაღსიქსი
 ვენი მწვიღობიანათ გავიღენ.

ორი მამალი

ორი მამალი ჳაღსიქსი
 ორი მამალი წვიღენენ
 ჳაღსიქსი
 და ერთმა აჟობა მეორეს.
 ის, რიღსიქსი
 ის, რომელიც ჳამარცხდა,
 ჳაღსიქსი
 გაიქცა სარის ქვეშ შიღსიქსი.
 ნაჟობნი მამალი კი,
 აჟიღა რანგსიქსი
 ავიღა ბანხელ
 ჳაღსიქსი
 და ჳიღსიქსი
 «ღსიქსი» ჳანგსიქსი:
 „ყიღსიქსი“ შემოსძახა.
 ჳაღსიქსი
 იმ ჳრთს ქლ'რი
 მღსიქსი
 მიფრინავდა ჳემოდან,
 ჳაღსიქსი
 ჳაღსიქსი
 ჳაღსიქსი
 მღსიქსი

სწრაფად არაღ
ივ ანუ არაღ

ბ.

ჯამბოჯოტივნი კეანქ ე

წიერ იხედაურ აყფი გნაფხნ.
ქოარ უ ივღბაარ ადგი გნაცინ.
ხედაურე ხაქ ათიღნხერ ხერ
ივღბაარუ ხაკ პტუნერ ერ
ილიამა: «სქ ილიერ, მხთი,
უტუმ. „მი უტირ, პეტრ',
ასიამ ხერ ჭიერე—ქნას კე
ასუმ ერ ქოარუ—ვნას კე
საყ, მქ ილიერ»
ტამ, მი უტირ».

მხორიან აქანუ ჯარხე,
პეტროსნ აკანჯ ხარეც,
ხაქ ათიღნხერ ხერალ,
ხაკ პტუნერ კეარა,
ჩქლანდაგა: წიერე ზრან
პივანდაცავ: ქოარუ ნრან
ანანოლხერ კატიღნერ
ანანუხი კათიღნერ
ქამაერხე, მანანხი ჯარა-
ხმატრეც, მანანეხ შალა-
ხხე, ქიერხერ ერხე ს
ხეც, ფორინ ღრეც ივ
ვანს ანეკაგა:

სქ ირ ხე ზრანუ გნა-
მი ორ ელ ნრანქ გნა-
ფხნ დაჯარე: სედაურე ქად-
ცინ დასტე. ივღბაარუ ვაზ-

ღან უქეგა:
და შეეკვა:

ე.

წიერინხერა ახეგეხეჯა
მოთმინება სიცოცხლეა

წიერა ზამ რაღუქ ბაქიღნენ.
და ღ მბ ბახში წავიღნენ.
ჯამა მქიქსაქ ხიქსა
მბ მკვანე ხილსა
ანამიღა წილ ანამ, მქარე,
სტამდა. „ნუ სტამ, პეტრე,
ქიღნეწიღა ღა, გაბეჯნსა,
ეუბნებოდა და, გაწყენს,
ნილ ანამა:
ნუ სტამ».

მქარემ იღერე არ იღეც,
პიტრემ ყური არ უგლო,
მქიქსაქ ხიქსა უქანამ,
მკვანე ხილი შეკამა,
ამქარე გაქარა: წიერ ხამა
ავათ გახდა. დამ იმას
აქიღნხი კააკქ
პიტრის კაპლი
ღაქიქსა, გარეხეა აქი-
ღალევიან, გარეხიან ახი-
ლა, მიუცელხედ დადო და
აქიქიქსა ღარამიღა:
ტკივილი დაუამდა.

ხერე გეჯასე ხიქსა ბაქიღ-
ერთ ღღესაც ისინი წავიღ-
ნენ მინდორუ. მამ ცელქო-

ქეხე, მხეღიანე, გრანხე
ვხეც, თრეკოტაც, ქრტნეც
ს მითხეა: აქიქსაქ, ირ
ივ მოტეკავ აღბიღრინ, ორ
საიღ ღიღ ქამს:
სარუ ჯურ ხე.

«სქ ხამერ, ასაე წა-
„მი ხმირ, ასაც მა-
ქიამე: მქიქსაქ გრანხე
რიაბე. თოღ ქრტინქდ ცა-
მარე, ხთიე კე ქამსა:
მაქი, აეტოე კე ხე».

სედაურე აქანუ ჯდ ერხე,
ივღბაარნ აკანჯ ხე ღრეც,
საიღ ღიღ ქამსე, მრხე
სარუ ჯურ ხეც, მრხეც
ს სქსე გიღეხენს:
ივ სქსეც ღოღაცენლ:

ჩქიქსაქ ხიქსა, ღაღ ერხე
ბეიშენ იეკავ, დარუ ღელ
ერხე. მხორიღ ქამსე რ-
გრეც. პეტროსუ ხეც ლა-
ღაგა:
ვაკავ.

მქინარემ მხორიან ილ
მეგრანდემ პეტროსნ უ
წარხამე გნაფხნ გხთ
მარიამე გნაცინ გეტი
აქიღ მანდალი: წიერ
აფუ მანგალუ: გეტე
ბახიღხე ხერ გარასკ სა-
წაწკუელ ერ ბარაკ სა-
იღვიღ:
რუტოვ.

ღან დაქიქსაქ, ღაიქიქსაქ
ბა დაიწყე, დაღღლიანდა
ღა მიღაქსიქღა ბეწარია,
და მიუახლოვდა წყაროს,
რიმ ვიქს ბეწარე ღაქსა:
რომ ცივი წყალი დაელია.

წილ ღაქსიქ იღქსაქ წა-
„ნუ დაღე, უთხრა მა-
ქიამამ, მიქსაქსაქ იქიქსაქ
რიაბე, მოთმინე ოფლი შე-
გაჯრე, მამრე ღაქსა:
გაზრე, მეგრე დაღე».

მამ იღერე არ ღაიღეც,
მამ ყური არ დაუგლო,
ვიქს ბეწარე ღაქსა, უხეღღა
ცივი წყალი დალია, შესცივდა
ღა დაიწყე კანკალი.

ხეღიქსაქ მიქსაქ, მბარე ბამარე
ექიმი მოვიდა, მწარე წამალი
ღაიღხე: მქარემ ღაქსა
დაუწერა: პეტრემ დალია
ღა განხიღრნა:
და განიკურნა.

მამქსაქსა აქრე მხორე ღა
ზამთრის პირს პეტრე და
წარხამე ბაქიღნენს მიქსა-
მარიამი წავიღნენ მღინ-
რის ნაპირას სასეიღროთ.
მიქსარე მქიქსაქ უქიქსაქ
მღინარე თხლათ შევიღუ-
ქიქსაქ:
ლიეა.

ისყიდება ზაქარია გრიგორიანცის წიგნის მალაზია-
ში და შემდგენელთან სირაჩხანის აღმართში, საკუთარს
სახლში.

«საგაყინო ფაქტორი»

NL0243071

7719